

Νοέμβριος 2017

12^ο Ενημερωτικό Σημείωμα

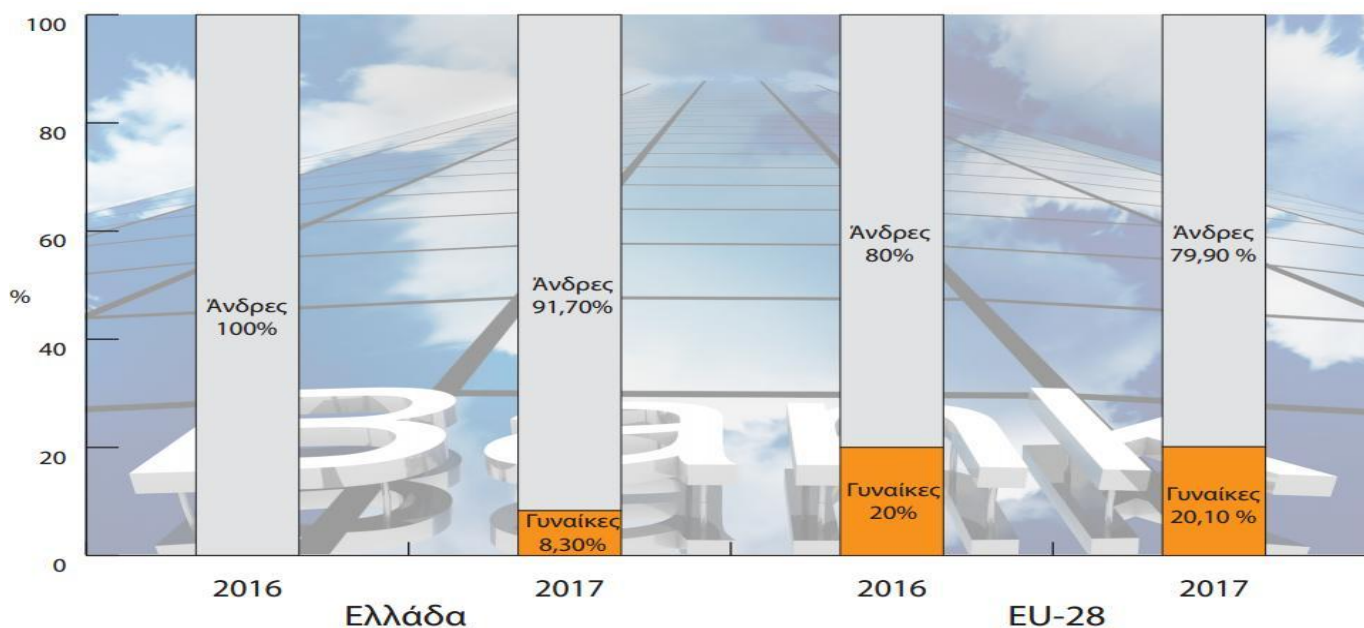
Γυναίκες σε θέσεις ευθύνης

Με τον όρο θέσεις ευθύνης εννοούμε ηγετικές θέσεις σε φορείς λήψης αποφάσεων. Τα κέντρα λήψης αποφάσεων περιλαμβάνουν τρία πεδία εξουσίας: το πολιτικό, το κοινωνικό και το οικονομικό. Για τα εν λόγω πεδία, παρατίθενται οι δείκτες που αποτιμούν την κατάσταση.

Για την οικονομική εξουσία, χρησιμοποιούνται τρεις δείκτες:

- το ποσοστό γυναικών και ανδρών στις Κεντρικές Τράπεζες, ανά φύλο και επίπεδο διοίκησης,
- το ποσοστό γυναικών και ανδρών μελών σε Διοικητικά Συμβούλια των κορυφαίων 50 εταιρειών εισηγμένων στο χρηματιστήριο ανά φύλο και,
- ο αριθμός γυναικών και ανδρών σε Διοικητικές Επιτροπές Επιμελητηρίων.

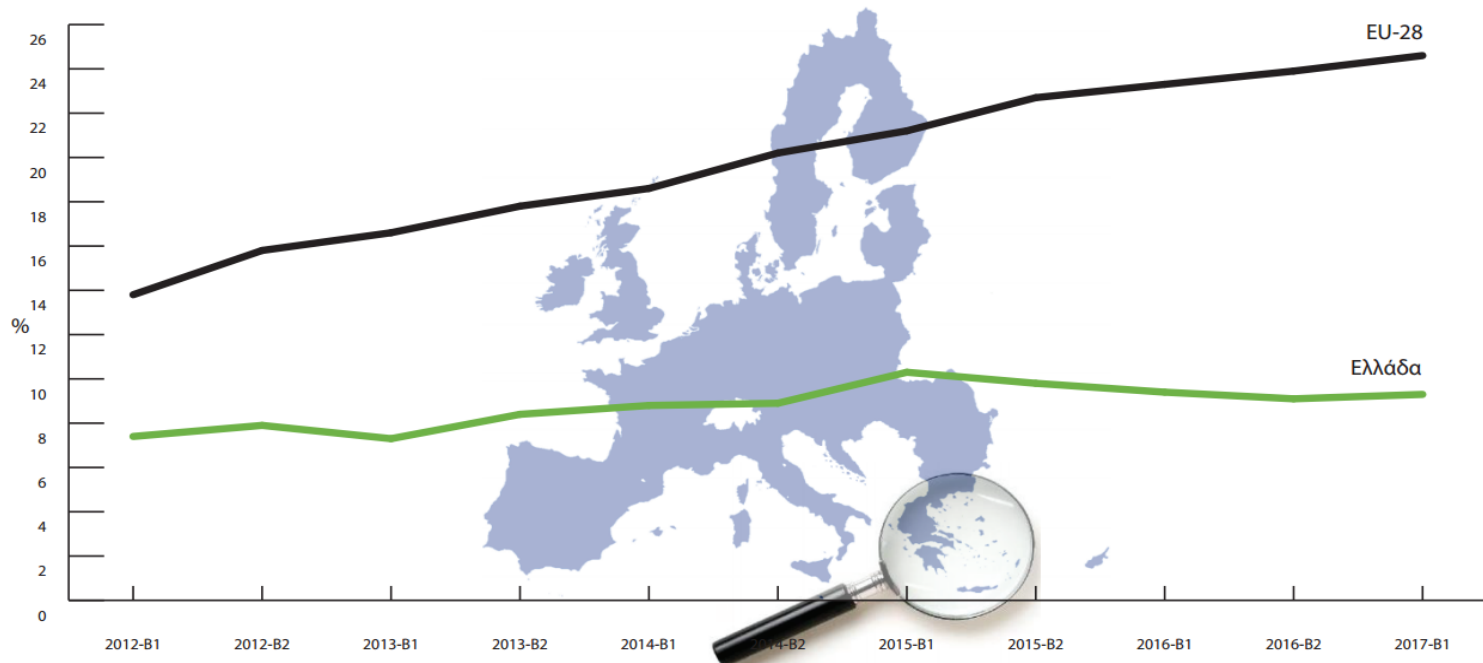
Γράφημα 1: Ποσοστά συμμετοχής γυναικών και ανδρών στις Κεντρικές Τράπεζες (σε Ελλάδα και EU-28) σε θέσεις όπως διοικητές και υποδιοικητές ή ως μέλη που συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων (2016-2017)

Για το 2016, το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στις θέσεις ευθύνης στην Κεντρική Τράπεζα της χώρας ήταν μηδενικό. Το αντίστοιχο ποσοστό για το σύνολο των 28 χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέρχεται σε 20%. Το

2017, το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις ευθύνης στην Τράπεζα της Ελλάδος αυξήθηκε σε 8,30%, ενώ το ποσοστό για την ΕΕ-28 παρέμεινε περίπου το ίδιο (20,10%). Μηδενικά ποσοστά εμφανίζονται στις χώρες: Τσεχία, Κροατία, Ολλανδία, Αυστρία, Λιθουανία και Σλοβακία.

Γράφημα 2: Ποσοστά συμμετοχής γυναικών σε Διοικητικά Συμβούλια των κορυφαίων 50 εταιρειών εισηγμένων στο χρηματιστήριο ως μέλη αυτών σε Ελλάδα και ΕΕ-28 (2012 - Α' εξάμηνο 2017)

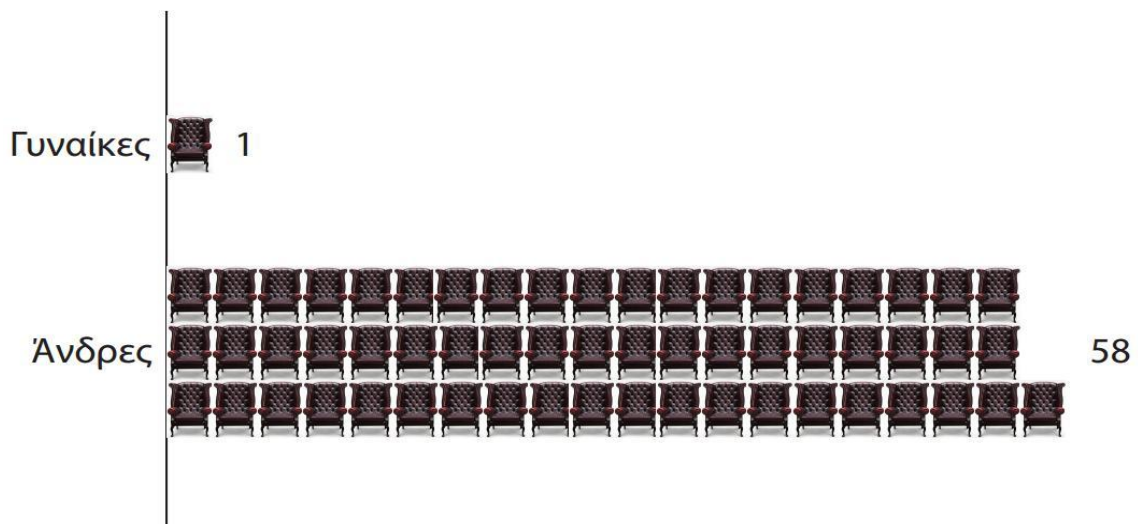
Κοιτάζοντας προσεκτικά το παραπάνω γράφημα μπορούμε εύκολα να συμπεράνουμε, για την Ελλάδα, την μικρή αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των γυναικών στα Δ.Σ. των 50 κορυφαίων εισηγμένων εταιρειών τα τελευταία 5 χρόνια, με περιόδους πτωτικών τάσεων στο ενδιάμεσο. Η αύξηση αποτιμάται στο 1,9 %, δηλαδή μόλις 8 γυναίκες περισσότερες. Για την αντίστοιχη περίοδο η αύξηση στην ΕΕ-28 φτάνει τις 10,8 ποσοστιαίες μονάδες. Στην Ελλάδα, η μεγαλύτερη τιμή παρατηρείται κατά το Α' εξάμηνο του 2015, με ποσοστό 10,30 % των γυναικών να είναι μέλη των Δ.Σ. των εν λόγω εταιριών και άρα σε 89,70 % ανέρχεται ο αντίστοιχος αριθμός για τους άνδρες.

Γράφημα 3: Αριθμός γυναικών και ανδρών σε Διοικητικές Επιτροπές 59 Επιμελητηρίων (Ιούλιος 2017)

Σύμφωνα με τον κατάλογο μελών της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος, όπως δημοσιεύεται στην επίσημη ιστοσελίδα της Ένωσης και απεικονίζεται στο Γράφημα 3, μόλις το 3,74 % των Διοικητικών Επιτροπών των Επιμελητηρίων απαρτίζεται από γυναίκες. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε 11 γυναίκες έναντι 283 ανδρών σε σύνολο 294 μελών και Προέδρων.

Γράφημα 4: Αριθμός Προέδρων, γυναικών και ανδρών, σε Διοικητικές Επιτροπές 59 Επιμελητηρίων (Ιούλιος 2017)

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία και όπως φαίνεται στο παραπάνω Γράφημα, μόλις μία γυναίκα προεδρεύει στο σύνολο των 59 Επιμελητηρίων.

Η συμμετοχή στην πολιτική εξουσία αποτιμάται με δείκτες, οι οποίοι αναφέρονται στη συμμετοχή ανδρών και γυναικών:

- στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
- στο Ελληνικό Κοινοβούλιο
- στα Ανώτατα Δικαστήρια και,
- στα Υπηρεσιακά και Διοικητικά Συμβούλια του Δημοσίου

Γράφημα 5: Ποσοστό γυναικών και ανδρών στο Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο (Β' Τρίμηνο 2017)

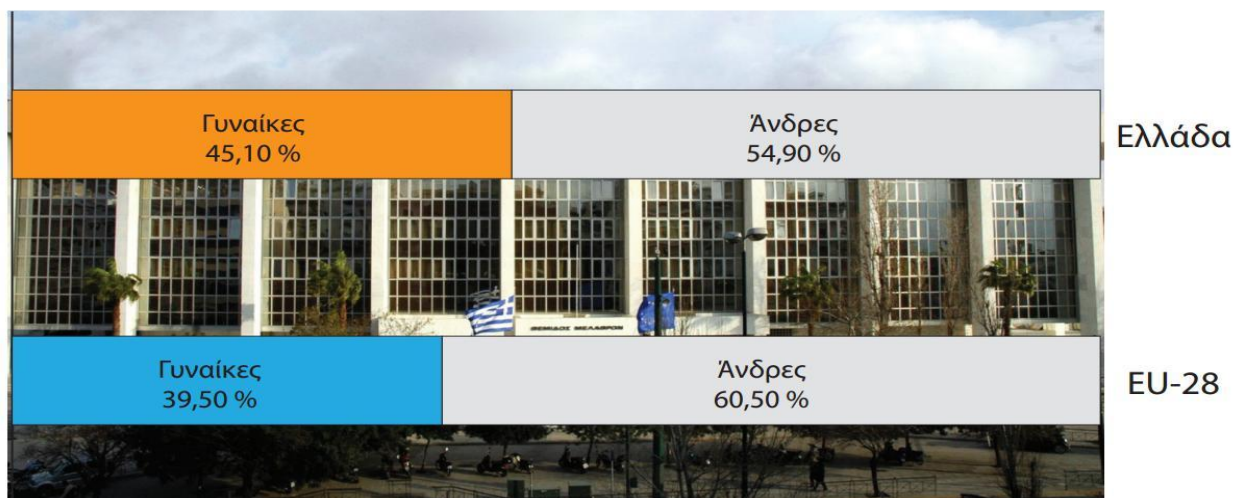
Στο παραπάνω γράφημα φαίνονται τα ποσοστά που κατέχουν οι γυναίκες και οι άνδρες στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2017, συμπεριλαμβανομένου και του Προεδρείου. Αξίζει να σημειώσουμε πως το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής για το γυναικείο φύλο από την ίδρυση του ευρωκοινοβουλίου μέχρι σήμερα, σημειώθηκε κατά το πρώτο τρίμηνο του 2017 με την συμμετοχή 280 γυναικών σε σύνολο 751 ευρωβουλευτών, συμπεριλαμβανομένου του Προεδρείου.

Γράφημα 6: Ποσοστό γυναικών και ανδρών στο Ελληνικό κοινοβούλιο (Β' Τρίμηνο 2017)

Η συμμετοχή των γυναικών στο ελληνικό κοινοβούλιο, όπως φαίνεται στο Γράφημα 6, φτάνει το 18,33 %. Γεγονός που σημαίνει ότι από τις/τους 300 γυναίκες και άνδρες βουλευτές, οι 55 είναι γυναίκες. Σύμφωνα με την έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ για το χάσμα μεταξύ γυναικών και ανδρών στον πλανήτη ('The global gender gap report', 2017), οι γυναίκες στο ελληνικό κοινοβούλιο καταλαμβάνουν υπουργικές θέσεις σε ποσοστό 21,10 %, ενώ το ποσοστό ανέρχεται σε 78,90 % για τους άνδρες.

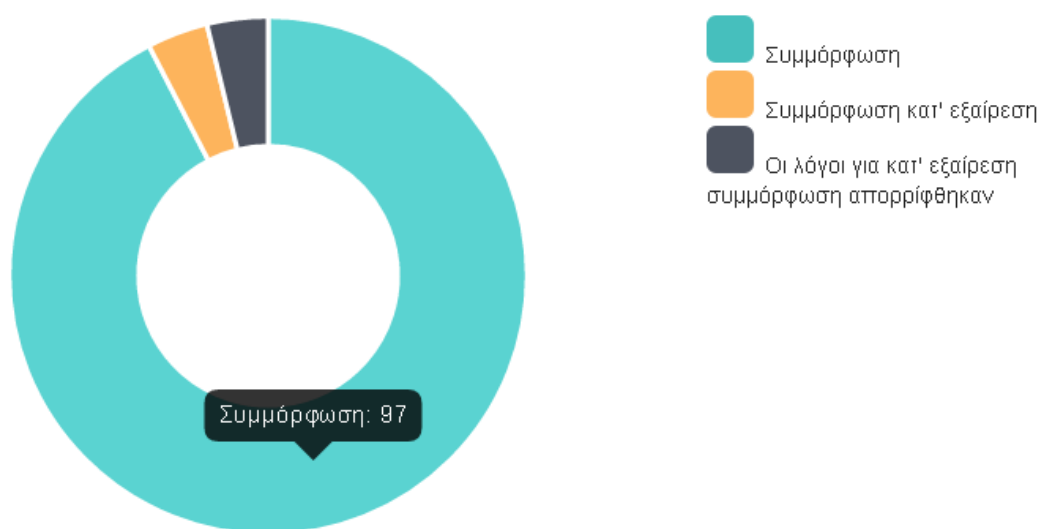
Γράφημα 7: Συμμετοχή γυναικών και ανδρών ως πρόεδροι και μέλη στα Ανώτατα Δικαστήρια της Ελλάδας και της EU-28 (2016)

Από την απεικόνιση της συμμετοχής των δύο φύλων στα Ανώτατα Δικαστήρια όπως φαίνεται παραπάνω, μπορούμε εύκολα να διακρίνουμε το αυξημένο, μεν, ποσοστό των γυναικών προέδρων και μελών στην Ελλάδα σε σχέση με την EU-28, αλλά, ταυτόχρονα, τα συνολικά χαμηλά ποσοστά εκπροσώπησης σε σχέση με εκείνα των ανδρών. Παρόμοια ποσοστά συμμετοχής είχαμε το 2015.

Σχετικά με τα συμβούλια του Δημοσίου, με το άρθρο 6, παρ. 1, του Ν. 2839/2000 (ΦΕΚ 196/Α'/2000) «Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και άλλες διατάξεις», διασφαλίστηκε η ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. καθώς επίσης και στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού. Πιο συγκεκριμένα, καθιερώθηκε η υποχρεωτική, κατ' ελάχιστο στο 1/3, συμμετοχή κάθε φύλου στα υπηρεσιακά συμβούλια και στα συλλογικά όργανα του Δημοσίου, των Δημοσίων Οργανισμών και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων, έχει σχεδιάσει μια εύχρηστη ηλεκτρονική εφαρμογή (βρίσκεται στη διεύθυνση <http://posostosi.isotita.gr>), η οποία καθοδηγεί τα όργανα της Διοίκησης στην συγκρότηση και καταχώρηση των συσταθέντων ή υπό σύσταση συλλογικών οργάνων και διευκολύνει τόσο την τήρηση της ποσόστωσης, όσο και την παρακολούθησή της.

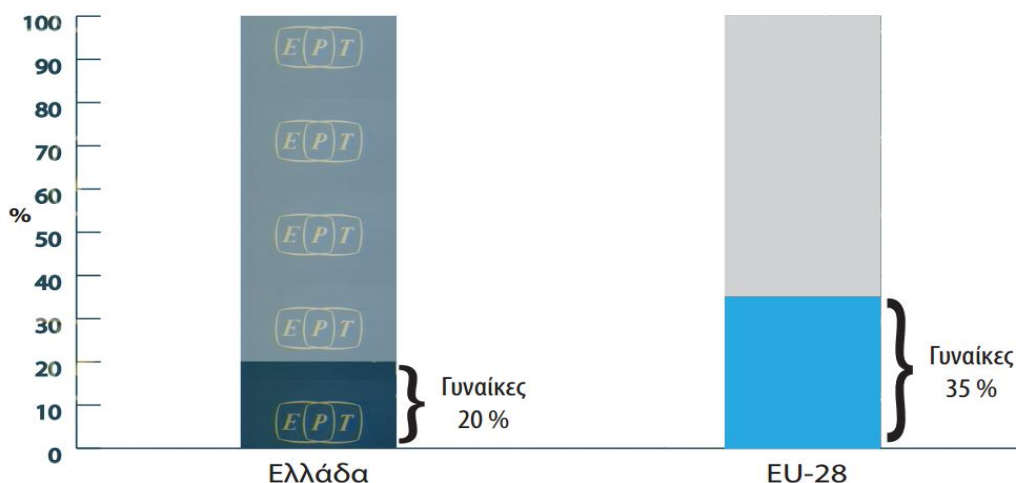
Γράφημα 8: Συμβούλια που δεν συμμορφώνονται με τις ελάχιστες ποσοστώσεις ανά φύλο (2017) (<http://posostosi.isotita.gr>)

Κατά το χρονικό διάστημα από 01-01-2017 έως 01-10-2017 σε σύνολο 97 φορέων δεν συμμορφώνονται οι 8 που αντιστοιχούν σε 12 συμβούλια και ποσοστό 11.43%.

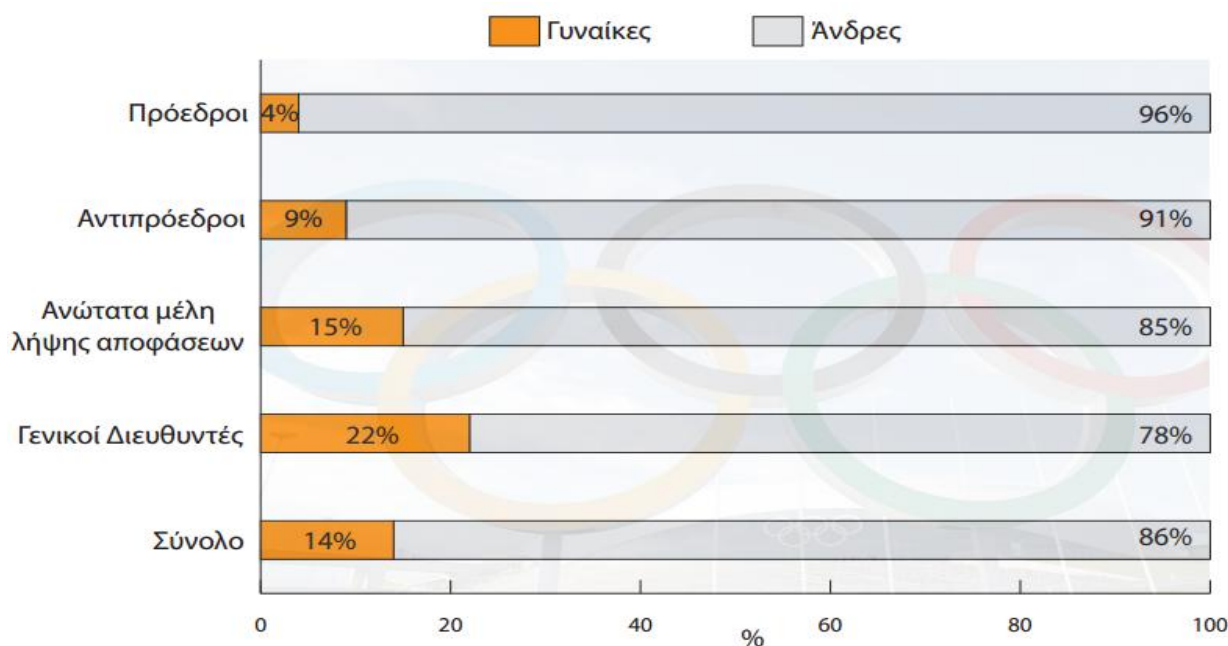
Η κοινωνική εξουσία αφορά τη συμμετοχή σε συλλόγους και οργανώσεις (π.χ. αθλητικές, πολιτιστικές, κοινωνικού χαρακτήρα), στα μέσα επικοινωνίας και στον ακαδημαϊκό και ερευνητικό χώρο. Για το πεδίο της κοινωνικής εξουσίας, δεν έχουν αναπτυχθεί εξειδικευμένοι δείκτες και καλύπτεται εν μέρει από δείκτες για τα ΜΜΕ και την εκπαίδευση. Ενδεικτικά:

Γράφημα 9: Ποσοστό γυναικών μελών σε επιτροπές αποφάσεων εντός των Δημόσιων ΜΜΕ (Ελλάδα και EU-28, 2016)

Ένας ακόμα χώρος, αυτός των ΜΜΕ, στον οποίο την πλειοψηφία των επιτροπών αποφάσεων απαρτίζουν άντρες τόσο για το σύνολο των 28 χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και για την Ελλάδα. Για το 2016, έτος αναφοράς, μόνο στην Ρουμανία, οριακά, και στην Βουλγαρία φαίνεται οι γυναίκες να διατηρούν υψηλότερα ποσοστά στις επιτροπές αποφάσεων των ΜΜΕ.

Γράφημα 10: Ποσοστά γυναικών και ανδρών σε θέσεις ευθύνης σε ευρωπαϊκές συνομοσπονδίες Ολυμπιακών αθλημάτων (EU-28, Μάιος-Ιούνιος 2015)

Στο χώρο των αθλητικών οργανώσεων, σύμφωνα με έκθεση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων, το 2015 οι γυναίκες κατείχαν θέσεις ευθύνης σε ευρωπαϊκές συνομοσπονδίες Ολυμπιακών αθλημάτων σε ποσοστό 14%, έναντι 86% των ανδρών.

Ακριβώς το ίδιο ποσοστό (14%), αντιστοιχεί στις γυναίκες όσον αφορά τη συμμετοχή τους σε θέσεις ευθύνης των εθνικών αθλητικών ομοσπονδιών των 10 δημοφιλέστερων αθλημάτων σε κάθε χώρα. Ειδικότερα στο χώρο του ποδοσφαίρου στην Ελλάδα, στα διοικητικά συμβούλια των ΠΑΕ των 4 δημοφιλέστερων ομάδων (ΑΕΚ, ΟΣΦΠ, ΠΑΟ, ΠΑΟΚ), σύμφωνα με στοιχεία από τις επίσημες ιστοσελίδες τους, συμμετέχει μόλις 1 γυναίκα σε σύνολο 33 ατόμων.

Για την ισόρροπη συμμετοχή γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων, η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων έχει θέσει τέσσερις βασικούς στόχους, σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020: α) την επιτάχυνση της ισότιμης συμμετοχής των γυναικών σε όλα τα πεδία της δημόσιας και επαγγελματικής ζωής και ιδιαιτέρως σε θέσεις λήψης αποφάσεων, στο κοινοβούλιο και στην τοπική/περιφερειακή αυτοδιοίκηση, β) την άρση των διακρίσεων κατά των γυναικών και διασφάλιση της ισότητας των φύλων στην πολιτική και δημόσια ζωή, γ) τις πολιτικές για την ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών στις εκλογές, και δ) την ενδυνάμωση και ανάπτυξη της ικανότητας και των δεξιοτήτων των γυναικών προκειμένου να συμμετάσχουν ενεργά σε διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων και σε ηγετικές θέσεις.

Οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση των στοιχείων είναι: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ (World Economic Forum), Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), ηλεκτρονική εφαρμογή 'Ποσόστωση σε Συμβούλια' της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος.

Το **paratiritirio.isotita.gr** είναι ο διαδικτυακός κόμβος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Ι.Φ.). για τη συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και διάχυση στατιστικών δεδομένων και δεικτών που σχετίζονται με τις πολιτικές ισότητας των δύο φύλων.

Σκοπός του είναι η αποτύπωση των έμφυλων διαφοροποιήσεων σε 12 βασικά πεδία πολιτικής και η παρακολούθηση των τάσεων, εξελίξεων στην Ελλάδα σε βάθος χρόνου. Περιλαμβάνει 82 δείκτες φύλου που είτε έχουν υιοθετηθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου, είτε σχετίζονται με ειδικότερες εθνικές προτεραιότητες. Οι δείκτες συνοδεύονται από τα μεταδεδομένα, καθώς και από έγγραφα που αφορούν σε συναφείς εκθέσεις και μελέτες.

Paratiritirio.isotita.gr

e-mail: paratiritirio@isotita.gr